

Øyer
kommune

Økonomisk rapportering

Per 30.9.2017

INNHold

Økonomirapport	3
Frie inntekter og finansposter	3
Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd inkludert inntektsutjevning	3
Eiendomsskatt	3
Lånekompensasjon	3
Utbytte	3
Renter og avdrag	4
Generelle renter	4
Renter på ansvarlige lån	4
Renteutgifter og avdrag på lån	4
Felles	4
Pensjon	4
Pris- og lønnsvekst i 2017	4
Energi	4
Konsesjonskraft	5
Rapportering sektorer	5
Politisk styring og administrasjon	5
Sektor oppvekst	5
Sektor familie og inkludering	6
Sektor helse om omsorg	6
Sektor kultur og idrett	7
Sektor plan og utvikling	7
Økonomisk oversikt per 30. september 2017	8
Rådmannens vurderinger	9

FRIE INNETEKTER OG FINANSPOSTER

SKATT PÅ INNETEKT OG FORMUE OG RAMMETILSKUDD INKLUDERT INNETEKTSUTJEVNING

I forbindelse med statsbudsjettet for 2018 er det lagt fram nye tall for kommuneøkonomien 2017, der inntektsveksten er vesentlig høyere inn i revidert nasjonalbudsjett. På landsbasis er skatteanslaget oppjustert med 4 milliarder. Oppdatert prognosemodell fra KS (per 16.10.2017) viser økte skatteinntekter på 3,8 mill kr for Øyer kommune, og reduksjon i rammetilskudd på 1,1 mill kr. Samlet en merinntekt på 2,75 mill kr i 2017.

EIENDOMSSKATT

Prognosen for eiendomsskatt er i samsvar med rapportering pr. 1 kvartal og justert budsjett. Budsjettet ble i 1. kvartal justert ned med 0,6 mill kr i forhold til opprinnelig budsjett. Bakgrunnen for dette er en inntektsvikt for næringseiendom på 0,9 mill kr, som i hovedsak skyldes endringer i beskatning av kraftanlegg, og merinntekter på 0,3 mill kr for bolig- og fritidseiendommer.

LÅNEKOMPENSASJON

Kommunen mottar lånekompensasjon for følgende utbygginger: Grunnskolereformen, omsorgsboliger/sykehjemsutbygging, Øyer Ungdomsskole, Solvang skole og Tretten kirke. Kompensasjonens størrelse er avhengig av rentenivået. Prognosen for året er i henhold til budsjett.

UTBYTTE

I tabellen nedenfor framgår budsjettert utbytte, prognose for året og avvik i forhold til budsjettert (tall i mill kr) for de aktuelle aksjeselskapene:

Selskap	Budsjettert utbytte	Prognose utbytte	Mer-/mindreinntekt
<i>Gudbrandsdal Energi AS</i>	7,2	8,1	0,9
<i>Eidsiva Energi AS</i>	1,2	1,2	0
Totalt	8,4	9,3	0,9

Utbytte fra Gudbrandsdal Energi AS vil bli 0,88 mill kr høyere enn budsjettert inneværende år.

RENTER OG AVDRAG

GENERELLE RENTER

Styrringsrenten er per 31.7.2017 på 0,50 %, dette er uendret fra 2016 og tidligere rapportering. Det er ingen forventede avvik knyttet til lånerenter og renteinntekter.

RENTER PÅ ANSVARLIGE LÅN

Eidsiva Energi AS: Renteinntekter på kr 744.000 er i samsvar med budsjettet nivå.

RENTEUTGIFTER OG AVDRAG PÅ LÅN

For 2017 er det budsjettet med 1,75 % rente for den delen av låneporteføljen som ikke har fastrente. Årsprognose for renteutgifter er i henhold til budsjett.

Kommunen skal i henhold til kommuneloven betale minimumsavdrag, beregnet i forhold til verdien av anleggsmidlene. Foreløpige beregninger viser at årets minimumsavdrag vil bli 21,5 mill kr, dette er 2,5 mill kr lavere enn budsjettet. Rådmannen foreslår budsjettjustering med sikte på å betale ned beregnet minimumsavdrag på 21,5 mill kr, dette frigir budsjettmidler på kr 2,5 mill.

FELLES

PENSJON

I budsjettet for 2017 er satsene for budsjettering av pensjon videreført på samme nivå som i budsjett 2016. I henhold til premieprognose fra KLP er prognose for året balanse.

PRIS- OG LØNNSVEKST I 2017

Pris- og lønnsvekst (deflator) for 2017 ble lagt inn i rammene til den enkelte sektor i opprinnelig budsjett. Etter forutsetningene i statsbudsjettet ble det lagt til grunn en samlet pris- og lønnsvekst på 2,5 %. I revidert nasjonalbudsjett er årets lønnsvekst nedjustert fra 2,7 % til 2,4 %, og deflator er justert ned til 2,3 %. Dette vil slå positivt ut.

ENERGI

En gjennomgang av energiforbruket ved de største byggene viser at forbruket til og med september har økt med 406.000 kWh sammenlignet med samme periode i fjor. Dette utgjør en økning på 12,2 %. Hovedårsaken til økningen (288.000 kWh) er nyoppført areal på ca. 4.000 kvm ved nye øyer helsehus.

Når de tekniske anleggene ved helsehuset gjennom erfaring blir driftet optimalt, skal den egenproduserte energien utgjøre over 80 % av energien som behøves til oppvarming av nybygget. September måned var første måned hvor driften ved helsehuset kunne sammenlignes med fjoråret med hensyn

til nytt areal. Helsehuset hadde i september 2016 et energiforbruk på 78.500 kWh, mens energiforbruket i samme periode i 2017 var på 79.500 kWh. Dette viser en økning på 1.000 kWh, noe som er akseptabelt sett ut fra at utetemperaturen i september 2017 var 1,7 °C lavere enn i 2016. Energiforbruket ved helsehuset følges opp fremover.

Energikostnadene avhenger i stor grad av energipriser og utetemperaturer. Spotprisen på strøm for første halvår 2017 var ca. 5 øre dyrere pr. kWh enn for samme periode i fjor. Når det gjelder utetemperaturer er det ingen vesentlig forskjell fra fjorårets perioden sett under ett, men noe kaldere i 2017 enn 2016

KONSESJONSKRAFT

Prognosen på konsesjonskraft er en nettoinntekt på 0,5 mill kr i 2017, dette er 0,1 mill kr høyere enn budsjettet 0,4 mill kr.

RAPPORTERING SEKTORER

POLITISK STYRING OG ADMINISTRASJON

Årsprognosen er uendret fra forrige rapportering et merforbruk på 0,25 mill kr i 2017. Det vises til egen kommunestyresak fra juni om midlertidig styrket økonomifunksjon, som medfører at deler av merforbruk fra 2016 ikke hentes inn inneværende år. Rådmannen foreslår å tilleggsbevilge 0,25 mill kr, dette gir årsprognose balanse.

SEKTOR OPPVEKST

For sektor oppvekst er det ingen endringer i økonomisk status og prognose fra forrige rapportering.

Plan for innhenting av merforbruk og tilpasning til budsjettammer er utarbeidet for de tre skolene. Det meldes om at tiltaksplanen følges og det styres mot balanse på årsbasis. Det er spesielt to forhold som er utfordrende for skoledriften med den stramme økonomiske situasjonen. Tolærerordningen er under press, og det rapporteres som utfordrende å gjennomføre 7 timer to-lærer i basisfag. Dette er det rapportert om tidligere. Videre blir det med lavere bemanning utfordrende å innfri vedtak om spesialundervisning.

Sektoren får utgifter i forbindelse med spesialundervisning for NTG-elever på ungdomstrinnet, som dekkes av hjemkommunen. For høsthalvåret beløper dette seg til 0,25 mill kr, dette søkes løst innenfor sektorens rammer.

Økonomien på barnehagesektoren beskrives som utfordrende, og konsekvensen er noe lav grunnbemanning i de kommunale barnehagene. De kommunale barnehagene fikk et kutt på 0,5 mill kr i budsjett 2017, som er forutsatt løst ved reduksjon i antall plasser. Ved årets opptak var det så mange søkere med rett til plass at plassreduksjonen ikke kunne gjennomføres som planlagt. På Vidarheim er antall plasser nå økt fra 90 til 102 fra høsten, noe som krever økt bemanning. Hensyntatt foreldrebetaling er dette beregnet til å koste ca 180.000 kr, som forutsettes løst i sektoren.

Tilskudd til private barnehager 2017 blir høyere enn budsjettet, som følge av at Dulven friluftsbarnhage har tatt inn flere barn enn det som var kjent høsten 2016. Samtidig er det flere «utenbygds» barn i Øyers private barnehager enn det som har vært kjent, noe som vil gi Øyer kommune refusjon fra nabokommuner i tilsvarende størrelsesorden.

SEKTOR FAMILIE OG INKLUDERING

Sektoren melder som i forrige rapportering prognose merforbruk på 1,5 mill kr.

Sektoren har økte utgifter til tiltak for funksjonshemmede barn og barn med behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehage. Det er fattet flere vedtak om spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging i barnehage. Dette vurderes som lovpålagte tiltak, og tiltakene går utover stillingsressursen som PPT disponerer til forebyggende innsats i barnehage.

Barnevernsbudsjettet settes opp med utgangspunkt i beregnede utgifter fra kjente behov, og i tillegg et anslag basert på forventede tiltak i pågående undersøkelsessaker. To institusjonstiltak ble avvirket etter første halvår, men det ser likevel ikke ut til at det er mulig å komme ut med regnskap i balanse pga. nye og kostnadskrevende tiltak.

Øyer kommune etablerte bofellesskap for fem enslige mindreårige flyktninger høsten 2016. Erfaringsstall fra kommuner viser at tiltak for enslige mindreårige ikke kompenseres fullt ut fra staten gjennom tilskudd som er direkte relatert til disse. Dette kompenseres med merinntekter fra det samlede integreringstilskuddet i Øyer inneværende år.

Kjøp av avlastningstjenester og bo- og omsorgstiltak er redusert i løpet av 1. halvår og aktiviteten i 2. halvår er bedre i samsvar med budsjettet nivå. Det hefter likevel usikkerhet ved resultatet på årsbasis.

Kommunestyret vedtok i sak 21/17 å bosette 20 flyktninger i 2017, hvorav ingen enslige mindreårige, noe som samsvarer med anmodning fra IMDI. Per 30. september er det avtalt bosetting i samsvar med vedtaket. De siste som skal bosettes ankommer i løpet av oktober. Basert på prognoser fra UDI ser det ut til at bosettingsbehovet for 2018 vil bli omlag en tredjedel av årets behov. IMDI vil i løpet av uke 44 sende ut anmodning til kommunen om bosetting i 2018. Ingen kommuner vil bli anmodet om å ta imot færre enn 10, dvs. at det enten blir ingen eller minimum 10.

Rådmannen tilrår å tilleggsbevilge kr 1,2 mill kr til sektor familie og inkludering for å dekke utgiftsnivået knyttet til tiltak for funksjonshemmede barn og barn med behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehage. Sektoren vil da ha årsprognose merforbruk på 0,3 mill kr.

SEKTOR HELSE OM OMSORG

Det meldes uendret prognose merforbruk på 2 mill kr samlet for sektor helse og omsorg. Tiltak for å redusere det prognostiserte merforbruket ut året gjennomføres.

Øyer helsehus ligger an til merforbruk på 1 mill kr før tiltak. For å redusere merforbruket gjennomføres ikke opptrapping av antall plasser fra 39 til 47 høsten 2017. Budsjettet inntektsnivå på utleie av senger til andre kommuner oppnås, og det forventes noe merinntekter som følge av økt utleie fra 1. oktober. Dette er hensyntatt i prognosen.

Hjemmetjenesten ligger an til merforbruk i størrelsesorden 1 mill kr før tiltak. Årsakene til dette er hovedsakelig to forhold. Antall realiserte vedtakstimer ligger i snitt 30 timer høyere per uke enn budsjettet nivå. Dette som følge av flere intensive brukere med lindrende behandling, samt antall tilgjengelige plasser i helsehuset. Som tidligere rapportert er det i tillegg inntektssvikt fra utleie ved Bakketun.

Enhet bofellesskap og miljøtjeneste har hittil i år hatt prognose balanse. Økning i behov blant ressurskrevende brukere og nye brukere fra september gir økonomiske utfordringer i størrelsesorden 0,6 mill kr.

Enhet helse og forebyggende tjenester har prognose balanse, men det er risikoer i budsjettet knyttet til kostnader for interkommunal legevakt, og driftskostnader for nye Øyer legekantor i oppstartsåret.

Sektoren har høyere IKT-utgifter enn budsjettet, i størrelsesorden 1,4 mill kr. Dette relateres til ny avtale og prisstruktur.

Rådmannen foreslår å tilleggsbevilge 1,4 mill kr for inndekning av IKT-utgifter. Årsprognose for sektoren er da er merforbruk på 0,6 mill kr.

SEKTOR KULTUR OG IDRETT

Driften innenfor kultursektoren er i henhold til planlagt, og det rapporteres en årsprognose om et lite mindreforbruk i 2017. Både kulturskolen og biblioteket har tiltak for å håndtere overført merforbruk fra 2016, som redusert bokinnkjøp. Det har tilkommet sektoren utgifter for vedlikehold av kunstverk, Møllesteinen i Mokså, dette håndteres innenfor budsjettetramme.

SEKTOR PLAN OG UTVIKLING

Sektoren består av enheter som belastes kommunal budsjettetramme og enheter som drives ihht. selv-kostprinsippet. En samlet vurdering av sektoren gir prognose merforbruk på 2,65 mill kr, hvorav 1,5 mill kr knytter seg til selvkostområder.

Som tidligere rapportert er det merforbruk knyttet til konsulentutgifter til kommuneplan Øyer sør og kommuneplanens arealdel. Utarbeidelse av kommuneplan og kommunedelplan Øyer sør er forutsatt gjennomført innenfor vedtatt budsjettetramme 2017, men planavdelingen preges av å ha hatt vakant stilling i 2016 og stort trykk fra publikum. Det ble utarbeidet tiltak etter 1. kvartalsrapport for å redusere merforbruket. Ett av tiltakene var å overføre deler av kommunal planleggerstilling til selvkostområde, men dette har ikke latt seg gjennomføre pga. arbeidet med kommuneplanens arealdel. Årsprognosen er derfor forverret med 0,3 mill kr fra forrige rapportering.

Som tidligere orientert om medfører flom våren 2017 kostnader for kommunen. Utgifter til entreprenører er i størrelsesorden 0,6 mill kr.

Innenfor selvkostområdene er det prognose merforbruk på 1,5 mill kr knyttet til reguleringsplan. Dette skyldes overført merforbruk fra 2016 mpå 1,1 mill kr, og svikt i gebyrinntekter inneværende år. Hittil i år er det avholdt 10 oppstartsmøter, dersom disse planene realiseres betyr det vesentlige gebyrinntekter, men disse kan ikke påregnes før i 2018. Det er ikke fondsmidler for selvkostområdet reguleringsplan. Merforbruket dekkes inn påfølgende år i henhold til gjeldende regler for selvkost.

Prosjekt retaksering eiendomsskatt er i henhold til budsjett, men det vil bli en tidsforskyvning, slik at prosjektet ikke avsluttes før sommeren 2018. Foreløpig ligger det an til et mindreforbruk på gjennomføring av prosjektet, dette forutsettes overført til 2018.

Rådmannen foreslår å tilleggsbevilge 0,55 mill kr til kommunal planlegging, 0,6 mill kr til dekning av flomutgifter. Merforbruk på 1,5 mill kr på selvkost reguleringsplan budsjettjusteres, og hentes inn påfølgende år.

ØKONOMISK OVERSIKT PER 30. SEPTEMBER 2017

Sektor	Regnskap pr 30.9.2016	Regnskap pr 30.9.2017	Justert budsjett 2017	Forbruk budsjett %	Årsprognose pr 30.9.2017	Årsprognose etter justering av rammer
100 Politisk styring og adm	14 491	12 568	16 211	77,5 %	-250	0
200 Fellesutgifter	1 764	5 560	6 566	84,7 %	0	0
310 Sektor oppvekst	61 428	63 644	85 260	74,6 %	0	0
420 Sektor familie og inkludering	34 151	39 308	47 512	82,7 %	-1 500	-300
440 Sektor helse og omsorg	67 364	68 761	95 646	71,9 %	-2 000	-600
500 Sektor kultur og fritid	7 634	8 221	9 785	84,0 %	30	30
510 Sektor plan og utvikling	8 975	10 678	29 466	36,2 %	-1 150	0
Sjøløst plan og utvikling					-1 500	0
910 VA kalkulatoriske renter og avskrivninger		0	-11 345	0,0 %	0	0
Sum fordeling drift		208 740	279 101	74,8 %	-6 370	-870
900 Frie inntekter og finans	-226 018	-244 108	-279 101	87 %		
Skatt og rammetilskudd					2 750	0
Eiendomsskatt					0	0
Renteinntekter					0	0
Utbytte og konsesjonskraft					1 000	750
Renteutgifter og avdrag					2 500	0
Sum					6 250	750
Prognose 2017					-120	-120
Jevn fordeling av lønnsforbruket gjennom året gir en forbruksprosent på 81,8 % ved utgangen av september. For andre poster vil forbruksprosenten ligge på 75 % per 30.9.						

RÅDMANNENS VURDERINGER

Samlet er det ved utgangen av september årsprognose merforbruk på sektorene på 6,37 mill kr. Det er helt nødvendig at alle igangsatte tiltak gjennomføres for å redusere merforbruket på årsbasis.

Det er gjort vurderinger omkring nedbetaling av avdrag. Øyer kommunes gjeldssituasjon tilsier i utgangspunktet at kommunen bør nedbetale avdrag i henhold til budsjettert nivå inneværende år. Samtidig er årsprognosen for kommunen negativ, og ut fra dette vil ikke rådmannen tilrå å nedbetale mer i avdrag enn beregnet minimumsavdrag.

Nye prognoser for skatt og rammetilskudd viser økte skatteinntekter for kommunen. Videre vil det bli merinntekter fra utbytte og konsesjonskraft. Sammen med redusert nedbetaling av avdrag er prognosen for frigjorte budsjettmidler på 6,25 mill kr.

Rådmannen tilrår at det foretas budsjettjusteringer ved å øke frie disponible midler som tilføres driftsdelen i budsjettet.

Disponering av frigjorte midler

Økt ramme politisk styring og administrasjon	250 000 kr
Økt ramme sektor familie og inkludering	1 200 000 kr
Økt ramme sektor helse og omsorg	1 400 000 kr
Økt ramme sektor plan og utvikling	1 150 000 kr
Inndekning av årets merforbruk selvkost	1 500 000 kr
Totalt	5 500 000 kr

Prognose etter budsjettjustering

Merforbruk familie og inkludering	300 000 kr
Merforbruk helse og omsorg	600 000 kr
Mindreforbruk kultur og idrett	-30 000 kr
Utbytte og konsesjonskraft	-750 000 kr
Totalt	-120 000 kr